

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 402/2013-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 26. júna 2013 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. J. V..., T., zastúpeného advokátom JUDr. M. B., S., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojitosti s čl. 1 ods. 1 a čl. 142 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 1 Cob/49/2007-626 z 10. októbra 2007 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3 Obdo 52/2010-1209 z 24. apríla 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. J. V... o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. septembra 2012 doručená sťažnosť JUDr. J. V... (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia jeho základných práv zaručených v čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej

republiky (ďalej len „ústava“) v spojitosti s čl. 1 ods. 1 a čl. 142 ods. 3 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) č. k. 1 Cob/49/2007-626 z 10. októbra 2007 (ďalej aj „napadnutý rozsudok krajského súdu“) a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 3 Obdo 52/2010-1209 z 24. apríla 2012 (ďalej aj „napadnutý rozsudok najvyššieho súdu“).

Zo sťažnosti a z priložených príloh vyplýva, že sťažovateľ si ako žalobca v konaní pred všeobecnými súdmi uplatnil voči obchodnej spoločnosti A., a. s., S. (ďalej len „žalovaná“), tvrdiac, že je jej akcionárom, právo na zaplatenie sumy 14 758 477,50 Sk s príslušenstvom z dôvodu vyplatenia dividend za roky 1998 až 2002.

Okresný súd Humenné (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom č. k. 12 Cb/109/2006-529 zo 7. mája 2007 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 3 381 826,20 Sk s 10,27 % úrokom z omeškania od 4. júla 2004 do zaplatenia. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol a žalovanej priznal náhradu trov konania. Okresný súd, vychádzajúc z vykonaného dokazovania, dospel k záveru, že žalobe možno vyhovieť len v časti z dôvodu, že podľa rozsudku krajského súdu č. k. 43 Cb 15/1998-473 z 1. júla 2002 v spojení s rozsudkom najvyššieho súdu č. k. 4 Obo 148/2003-772 z 22. apríla 2004 žalobca nadobudol 68 700 ks akcií žalovanej spoločnosti späťne k 2. marcu 1998, t. j. k dátumu uzavretej kúpnej zmluvy, ktorá bola vyhlásená za absolútne neplatnú od samého začiatku. Vzhľadom na vznesenú námietku premlčania nároku okresný súd dospel k názoru, že nárok na dividendy, okrem nároku za rok 2002, je premlčaný, s odkazom na § 397 Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov, podľa ktorého je premlčacia doba pre jednotlivé práva štyri roky. Keďže stanovky žalovanej neupravujú splatnosť dividendy, rovnako tak ani § 178 Obchodného zákonníka v znení platnom do 1. januára 2002, okresný súd vyslovil názor, že splatnosť dividendy za obdobie do 1. januára 2002 nastáva prvým dňom po konaní valného zhromaždenia a na uplatnenie nároku na dividendu platí štvorročná premlčacia lehota. Žalobca podal žalobu 11. júla 2006 a okresný súd dospel k názoru, že okrem nároku za rok 2002, o ktorom rozhodlo valné zhromaždenie 29. apríla 2003, je nárok premlčaný. Z uvedeného dôvodu okresný súd žalobcovi priznal dividendy iba za rok 2002.

Z priznanej časti dividend okresný súd rozhodol aj o úroku z omeškania podľa § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka v spojení s § 502 Obchodného zákonníka od 4. júla 2004, t. j. od výzvy žalobcu na vyplatenie dividend. Sťažovateľ podal proti rozsudku v časti, v ktorej bola jeho žaloba zamietnutá, ako aj proti rozhodnutiu o trovách konania odvolanie.

Krajský súd po preskúmaní napadnutého rozsudku dospel k záveru, že opodstatnené je len odvolanie sťažovateľa proti výroku o trovách konania, v nadväznosti na čo rozsudkom č. k. 1 Cob/49/2007-626 z 10. októbra 2007 rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej potvrdil. Okrem iného krajský súd v napadnutom rozsudku uviedol, že neplatnosť zmluvy o predaji a kúpe cenných papierov z 22. augusta 1997 má síce za následok, že žalobca (sťažovateľ, pozn.) je formálne považovaný za majiteľa 68 700 ks akcií s účinkami *ex tunc*, t. j. ako keby k uzavretiu zmluvy nedošlo, avšak nemožno postihovať žalovanú obchodnú spoločnosť úrokmi z omeškania za to, že sťažovateľ svoje akcie previedol neplatne na tretiu osobu a že sa neskôr domáhal neplatnosti tohto prevodu. Odvolací súd podľa § 238 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) pripustil proti rozhodnutiu dovolanie, pretože za otázku zásadného právneho významu považoval vyriešenie spornej skutočnosti, a to, kedy začína plynúť premlčacia doba v prípade opätovného zápisu akcií na účet pôvodného majiteľa, ku ktorému došlo v dôsledku neplatnosti zmluvy o kúpe cenných papierov.

Sťažovateľ v nadväznosti na to podal proti rozsudku odvolacieho súdu dovolanie, ktoré odôvodnil uvedením citácie z rozsudku odvolacieho súdu, vyslovujúc nesúhlas s interpretáciou § 64 a § 65 zákona č. 600/1992 Zb. o cenných papieroch v znení neskorších predpisov. Nesprávnosť spočíva podľa neho v tom, že uvedené ustanovenia sa nedotýkajú registrácie zmien v osobách majiteľov cenných papierov, ale upravujú administratívny proces opravy alebo doplnenia údajov o zapísaných majiteľoch cenných papierov. Poukázal na to, že aj v prípade extenzívneho výkladu týchto ustanovení Stredisko cenných papierov malo vedomosť o prebiehajúcom spore týkajúcom sa predmetných zaknihovaných akcií, ale vzhľadom na neskončené súdne konanie zmenu v osobe majiteľa akcií nevykonalo. Sťažovateľ argumentoval znením § 391 ods. 1 Obchodného zákonníka a uviedol, že svoje právo na dividendy mohol prvýkrát uplatniť na súde až v deň právoplatnosti rozhodnutia

krajského súdu sp. zn. 43 Cb 15/98, ktoré bolo zákonom vyžadovaným podkladom na registráciu zmeny majiteľa akcií v evidencii cenných papierov, a tento moment považuje za objektívnu skutočnosť dôležitú na začatie plynutia premlčacej doby na uplatnenie práva na dividendy.

Najvyšší súd v napadnutom rozsudku dospel k záveru, že rozsudok odvolacieho súdu je vecne správny, preto dovolanie sťažovateľa podľa § 243b ods. 1 OSP zamietol. Uviedol, že v konaniach pred súdmi nižšieho stupňa nebol spochybnený nárok sťažovateľa na vyplatenie dividend a ani to, že kúpna zmluva o prevode 68 700 ks akcií je neplatná. Spornou zostala len otázka, či sťažovateľ svoje právo na dividendy za obdobie od roku 1998 uplatnil v premlčacej dobe v nadväznosti na opätovný zápis akcií na jeho účet. Po výklade pravidiel premlčania v Obchodnom zákonníku dospel k záveru, že na plynutie premlčacej doby na uplatnenie práva na dividendy nie je rozhodujúce, kedy došlo k opätovnému zápisu akcií na účet pôvodného majiteľa (z dôvodu absolútnej neplatnosti kúpnej zmluvy o prevode cenných papierov, ktorá je neplatná s účinkami *ex tunc*), ale premlčacia doba začala plynúť splatnosťou práva na dividendy.

Proti napadnutému rozsudku krajského súdu a proti napadnutému rozsudku najvyššieho súdu podal sťažovateľ sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorou navrhuje, aby ústavný súd rozhodol, že týmito rozsudkami boli porušené jeho základné práva podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy v spojitosti s čl. 1 ods. 1 a čl. 142 ods. 3 ústavy, ako aj právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Zároveň navrhuje, aby ústavný súd napadnutý rozsudok krajského súdu a napadnutý rozsudok najvyššieho súdu zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie. Sťažovateľ požiadal o prednostné prerokovanie veci s poukazom na jeho vážny zdravotný stav, čo však okrem vlastného tvrdenia nijakým spôsobom nedokladoval.

Sudca ústavného súdu Ladislav Orosz (ďalej aj „oznamovateľ“) listom z 28. marca 2013 v zmysle § 27 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) predsedníčke ústavného súdu oznámil, že okrem iného aj vo veci sťažovateľa je členom IV. senátu, ktorý

má o tejto veci rozhodovať. Keďže sťažnosť smeruje aj proti najvyššiemu súdu, oznamovateľ uviedol, že hoci sa necíti byť v tejto veci predpojatý pri výkone funkcie sudcu a je pripravený rozhodnúť o sťažnosti objektívne a nestranne, vzhľadom na podané trestné oznámenie predsedom najvyššieho súdu z 22. februára 2013 proti jeho osobe, ako aj JUDr. Š. H. v televízii... 21. februára 2013 a 11. marca 2013 prezentované osobné invektívy proti jeho osobe predložil vec predsedníčke ústavného súdu na zabezpečenie postupu podľa § 28 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Prvý senát ústavného súdu uznesením č. k. I. ÚS 367/2013-8 z 5. júna 2013 rozhodol, že sudca IV. senátu ústavného súdu Ladislav Orosz vo veci vedenej pod sp. zn. Rvp 13198/2012 nie je vylúčený z výkonu sudcovskej funkcie. V období od zaslania listu oznamovateľa predsedníčke ústavného súdu do právoplatnosti označeného rozhodnutia I. senátu ústavného súdu nemohol IV. senát ústavného súdu vo veci sťažovateľa konať.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd

na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. K namietanému porušeniu v sťažnosti označených práv napadnutým rozsudkom krajského súdu

Pokiaľ ide o základné práva a slobody, ústava rozdeľuje ochranu ústavnosti medzi všeobecné súdy a ústavný súd. Systém tejto ochrany je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany základným právam a slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (IV. ÚS 23/05).

Judikatúra ústavného súdu stabilne pripomína, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, a to predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci (napr. I. ÚS 214/09). Podľa princípu subsidiarity ústavného súdu vyplývajúceho z poslednej vety čl. 127 ods. 1 ústavy, rozhoduje ústavný súd o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. V nadväznosti na to ústavný súd pripomína, že v rámci konania o sťažnosti zásadne preskúmava len právoplatné rozhodnutia, a to v tom zmysle, že musí ísť o rozhodnutia, ktorými sa konanie právoplatne skončilo (IV. ÚS 254/2011).

Vzhľadom na princíp subsidiarity ustanovený v čl. 127 ústavy je vylúčená právomoc ústavného súdu meritórne konať a rozhodovať o sťažovateľom uplatnených námietkach porušenia jeho práv napadnutým rozsudkom krajského súdu, ktorým bolo proti nemu pripustené podanie dovolania ako mimoriadny opravný prostriedok. Ochrany svojich práv sa sťažovateľ mohol domáhať a aj sa domáhal podaním dovolania proti tomuto rozsudku, o ktorom rozhodol najvyšší súd napadnutým rozsudkom.

Ústavný súd z týchto dôvodov sťažnosť sťažovateľa v časti, ktorá smeruje proti napadnutému rozsudku krajského súdu, odmietol pre nedostatok svojej právomoci podľa § 25 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde (obdobne napr. IV. ÚS 405/04, III. ÚS 133/05, III. ÚS 290/06, III. ÚS 288/07).

2. K namietanému porušeniu v sťažnosti označených práv napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. V zásade preto nie je oprávnený posudzovať správnosť skutkových a následne na nich založených právnych záverov všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov v konkrétnom prípade viedli k rozhodnutiu (obdobne napr. III. ÚS 78/07, IV. ÚS 27/2010). Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov (II. ÚS 193/2010).

Do právomoci ústavného súdu v konaní podľa čl. 127 ústavy však patrí kontrola zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, III. ÚS 271/05, III. ÚS 153/07). O zjavnú neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť súdneho rozhodnutia ide spravidla vtedy, ak ústavný súd zistí interpretáciu a aplikáciu právnej normy zo strany súdu, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (IV. ÚS 150/03, III. ÚS 305/08, I. ÚS 301/06).

Za zjavne neopodstatnenú možno považovať sťažnosť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci alebo jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. O zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide preto vtedy, ak pri jej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. rozhodnutia I. ÚS 140/03, IV. ÚS 166/04, IV. ÚS 136/05, II. ÚS 98/06, III. ÚS 198/07, IV. ÚS 27/2010).

Z týchto hľadísk ústavný súd preskúmal sťažnosť sťažovateľa namietajúceho porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 v spojitosti s čl. 142 ods. 3 a čl. 1 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 1 ods. 2 ústavy Slovenská republika uznáva a dodržiava všeobecné pravidlá medzinárodného práva, medzinárodné zmluvy, ktorými je viazaná, a svoje ďalšie medzinárodné záväzky.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu...

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy *každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde...*

Podľa čl. 142 ods. 3 ústavy rozsudky sa vyhlasujú v mene Slovenskej republiky a vždy verejne.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obsahom práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť a prípadné porušenie týchto práv je potrebné posudzovať spoločne (II. ÚS 71/97, III. ÚS 470/2010, IV. ÚS 438/2010, IV. ÚS 195/07). Zároveň uvádza, že v čl. 1 ods. 1 ústavy sú upravené základné garancie, resp. princípy fungovania štátu, nie však základné práva a slobody.

Sťažovateľ odôvodnil svoju sťažnosť skupinou námietok, ktorými poukazuje na procesné pochybenia pri rozhodovaní v konaní pred najvyšším súdom a námietkou smerujúcou voči nedostatkom odôvodnenia napadnutého rozsudku najvyššieho súdu.

Sťažovateľ najmä namieta, že k porušeniu práva na súdnu ochranu došlo porušením práva na zákonného sudcu. V sťažnosti tvrdí, že mu nie je zrejmé, na základe akých právnych skutočností a okolností sa stala predsedníčkou senátu JUDr. K. namiesto JUDr. Z. To, že bola v konaní pred najvyšším súdom v jeho veci predsedníčkou senátu JUDr. Z., odvodzuje z obsahu písomností uložených v spise (uvedené korešponduje s nahliadnutím do spisu na č. l. 1142 a 1151).

Z námietky sťažovateľa vyplýva, že nesmeruje voči zloženiu, resp. zmenám v zložení senátu, ale iba voči určení osoby predsedu senátu, resp. voči tomu, že na niektorých písomnostiach uložených v spise je uvedená ako predsedníčka senátu iná sudkyňa (členka senátu rozhodujúceho vo veci), ako predsedníčka senátu rozhodujúceho vo veci samej. Ústavný súd pritom poukazuje na skutočnosť, že ak by aj skutočne došlo k zmene v osobe predsedu senátu v posudzovanom prípade tak, ako to sťažovateľ tvrdí, a predmetný nedostatok by nebol iba administratívnym formálnym omylom, bol by predseda senátu *de facto* nahradený iným členom toho istého senátu. Keďže ani sťažovateľ nenamieta, že by sudcovia (traja sudcovia rozhodujúci v senáte), ktorí v posudzovanej veci rozhodovali, neboli podľa platného rozvrhu práce súdu členmi príslušného senátu určeného na rozhodnutie vo veci, o čom ústavný súd nemá dôvod pochybovať, a namietané nedostatky v konaní pred najvyšším súdom, ako aj v jeho napadnutom rozsudku nemajú súvislosť s činnosťou predsedu dotknutého senátu, je ústavný súd toho názoru, že postup najvyššieho súdu vyúsťujúci do vydania napadnutého rozsudku nemá žiadnu spojitosť

s prípadným porušením základného práva sťažovateľa na zákonného sudcu (m. m. III. ÚS 277/2010) podľa čl. 48 ods. 1 ústavy.

Sťažovateľove námietky voči priebehu konania na najvyššom súde, osobitne voči postupu súdu na verejnom pojednávaní, na ktorom bol vyhlásený napadnutý rozsudok, sa týmto nevyčerpávajú.

Sťažovateľ ďalej tvrdí, že podľa neho neboli v spise počas konania na najvyššom súde jednotlivé listy spisu číslované v súlade s právnym poriadkom, čo malo umožňovať „zodpovedným a kompetentným svojvoľne vkladať a vyberať listiny a dokumenty do spisu a zo spisu“. V sťažnosti ale uvádza čísla listov aj vo vzťahu k písomnostiach zaradeným do spisu v priebehu konania o dovolaní na najvyššom súde. Sťažovateľ zároveň tvrdí, že mu tým mali byť zatajené (bližšie neurčené) písomnosti žalovanej.

Podľa sťažovateľa sa najvyšší súd počas verejného pojednávania, na ktorom došlo k vyhláseniu rozsudku, dopustil nezákonnosti, keďže mal povinnosť „precízne a vyčerpávajúcim spôsobom rozsudok odôvodniť priamo v pojednávacej miestnosti a poučiť účastníkov konania... Konajúci senát tak neurobil, čo potvrdzuje aj zápisnica...“. Síce došlo k verejnemu vyhláseniu rozsudku na pojednávaní, ale nestalo sa tak v tom rozsahu, ako považuje sťažovateľ za zákonom vyžadovaný, keďže tvrdí, že vyhlásený rozsudok nebol dostatočne ústne odôvodnený a sťažovateľ ani nebol poučený o opravných prostriedkoch. Tento názor mal byť podľa sťažovateľa podopretý krátkym časom trvania pojednávania, ako aj znením zápisnice, ktorá neobsahuje údaj o odôvodnení vyhláseného rozsudku ani o poučení o opravnom prostriedku. V tejto súvislosti malo dôjsť zo strany najvyššieho súdu aj k ďalším procesným pochybeniam, konkrétne k nesprávnemu uvedeniu času začatia a skončenia súdneho pojednávania v zápisnici, a sťažovateľ namieta aj to, že predsedníčka senátu rozsudok vyhlásila bez uskutočnenia predchádzajúcej porady senátu. Sťažovateľ preto vyslovuje svoje pochybnosti o tom, či boli dodržané pravidlá usádzania jednotlivých členov senátu na správnom mieste po stranách predsedníčky senátu, ktorú na dôvažok nedokázal overiť.

V nadväznosti na uvedené ústavný súd považoval za potrebné poukázať na právny názor vyplývajúci z jeho doterajšej judikatúry, podľa ktorého k iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, IV. ÚS 101/2010, m. m. IV. ÚS 62/08).

Kritériom na rozhodovanie ústavného súdu musí byť najmä to, či namietaný postup (resp. namietané nedostatky rozhodnutia) všeobecného súdu v posudzovanom prípade dosahujú takú intenzitu, ktorá už naznačuje, že nimi došlo k neprípustnému zásahu do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou garantovaných základných práv alebo slobôd, t. j. musí ísť o zistenie, že v danom prípade zjavne došlo k takému zásahu do právom chránenej sféry sťažovateľa, ktorý preukázateľne predstavuje neprípustné obmedzenie, resp. odopretie jeho základných práv alebo slobôd (m. m. II. ÚS 193/06, II. ÚS 210/06, IV. ÚS 238/07). V posudzovanej veci však intenzitu takého relevantného pochybenia vo vzťahu k sťažovateľom namietanému postupu najvyššieho súdu, ktorá by umožnila dospieť k takémuto záveru, nezistil.

Ústavný súd v nadväznosti na to v súvislosti s obsahom uvedených námietok sťažovateľa konštatuje, že tieto nemajú ústavnoprávny rozmer (mohlo by ísť iba o formálne pochybenia, ktoré samy osebe nemohli mať vplyv na vecnú správnosť napadnutého rozsudku najvyššieho súdu, a sťažovateľ ani žiadny takýto následok netvrdí) a vzhľadom na to nemôžu zakladať prípadné porušenie jeho označených práv (v danom prípade čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru).

Sťažovateľ namieta nielen procesné nedostatky týkajúce sa vedenia spisu, zasadnutia senátu a vyhlasovania rozsudku, ale nesúhlasil ani s odôvodnením napadnutého rozsudku najvyššieho súdu. Podľa vlastných tvrdení mal sťažovateľ v dovolaní vyvrátiť „*skutkové a právne závery odvolacieho súdu, že CDCP žalobcu zapísal až dňa 14. 02. 2005 a nie dňa 14. 2. 2004, na čom bol založený myšlienkový pochod odvolacieho súdu...*“. Najvyšší súd tak dostatočne «*neodôvodnil, že iná interpretácia by viedla k záveru, že spoločnosť získa*

späť plnenie od „neoprávnene“ evidovaných majiteľov CP a toto plnenie si môže ponechať, a to vzhľadom na skutočnosť, že nárok akcionárov, ktorí mali byť evidovaní ako oprávnení majitelia CP sa v čase vzniku nároku na vrátenie dividend už premlčal».

Ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že najvyšší súd tento názor sťažovateľa nepovažoval za rozhodujúci na rozhodnutie o dovolaní, osobitne vo vzťahu k zásadnej otázke – premlčaniu uplatneného nároku. Podľa napadnutého rozsudku najvyššieho súdu okrem iného „v súvislosti s vyslovením absolútnej neplatnosti kúpnej zmluvy o prevode akcií začala plynúť premlčacia doba splatnosťou práva na dividendu, teda uplynutím 60 dní od konania valného zhromaždenia, na ktorom bolo schválené uznesenie o rozdelení zisku toho ktorého roku...“, a preto „... pre plynutie premlčacej doby na uplatnenie práva na dividendy nie je rozhodujúce, kedy došlo k opätovnému zápisu akcií na účet pôvodného majiteľa (z dôvodu absolútnej neplatnosti kúpnej zmluvy o prevode cenných papierov, ktorá je neplatná s účinkami ex tunc)“.

Sťažovateľ pritom nenamieta ústavnú neudržateľnosť predmetnej úvahy ani závery najvyššieho súdu o plynutí premlčacej doby, ale namietal iba to, že sa najvyšší súd nedostatočne vysporiadal s ním preferovanou argumentačnou líniou.

Najvyšší súd sa v napadnutom rozsudku nestotožnil s názorom sťažovateľa, podľa ktorého rozhodnutie vo veci závisí od toho, akú povahu má zápis na účet majiteľa cenných papierov a aký má tento zápis účinok na plynutie premlčacej doby, ale odôvodnil svoj záver o nepremlčaní uplatneného nároku na inej úvahe, ktorá viaže začiatok plynutia premlčacej doby na inú okolnosť (od konania valného zhromaždenia) bez ohľadu na jej plynutie.

Ústavný súd v súvislosti s namietanou nedostatočnosťou a neúplnosťou odôvodnenia napadnutého rozsudku najvyššieho súdu v celom rozsahu zotráva na svojej konštantnej judikatúre, podľa ktorej súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí

dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia, a to s ohľadom na to, o aké rozhodnutie ide (meritórne alebo procesné) a v akom štádiu súdneho konania je rozhodnutie vydané. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (napr. III. ÚS 209/04, IV. ÚS 112/05, III. ÚS 25/06, IV. ÚS 301/09, IV. ÚS 27/2010). V tomto prípade najvyšší súd odôvodnil svoje rozhodnutie na základe inej úvahy ako navrhol sťažovateľ, z čoho však nepriamo vyplýva aj negatívna odpoveď na argumenty prednesené sťažovateľom.

O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (v tomto prípade ustanovenia Obchodného zákonníka o premlčaní), čo však sťažovateľ najvyššiemu súdu nevyčítal. Najvyšší súd sa v napadnutom rozsudku podľa názoru ústavného súdu dostatočne vysporiadal s tvrdeniami sťažovateľa a svoje závery dostatočne odôvodnil. Predmetné námietky sťažovateľa ústavný súd nepovažuje za také, ktoré by spochybňovali ústavnú udržateľnosť napadnutého rozsudku najvyššieho súdu.

Ústavný súd nezistil, že by relevancia námietok sťažovateľa smerujúcich proti napadnutému rozsudku najvyššieho súdu v kontexte posúdenia eventuálneho porušenia základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojitosti s čl. 142 ods. 3 a čl. 1 ods. 1 ústavy, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru umožnila dospieť k záveru, ktorý by odôvodňoval vyslovenie porušenia uvedených práv po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnymi názormi najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti týchto názorov a nezakladá ani právomoc ústavného súdu nahradiť právne názory najvyššieho súdu svojimi vlastnými.

Vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu ústavný súd poukazuje na to, že

všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ku ktorým patrí aj základné právo vyplývajúce z čl. 20 ods. 1 ústavy, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprocené princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy.

Z týchto dôvodov ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľa v časti smerujúcej proti napadnutému rozsudku najvyššieho súdu pri predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd rozhodol o sťažnosti sťažovateľa tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v petite jeho sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. júna 2013